

[Svend Auken]

blemer, der plager os, men alligevel dybt, dybt, dybt tragisk og med risiko for, at situationen her i landet kan udvikle sig, som den har udviklet sig i andre lande. Dér tror jeg på moralsk lederskab, og det var naturligvis det, jeg havde håbet at udenrigsministeren ville gå op og respondere på.

I stedet valgte udenrigsministeren at blive sur over noget, som var ment som en meget, meget venlig kritik, som jeg i virkeligheden mener kan rettes ikke bare mod udenrigsministeren, men mod næsten samtlige regeringer i Vesten. Viljen til at indrømme, at den politik, man har ført efter murens fald, har været utilstrækkelig, er meget lille. Det var ikke et forsøg på at skyde en kile ind – det tror jeg i øvrigt er fuldstændig umuligt – mellem udenrigsministeren og hans partis ordfører, men jeg synes, der var en forskel i tonelejet og tonefaldet.

Så i stedet for at blive sur, fornærmet, vrisen og tvær synes jeg, der ville være grund til at forholde sig til det spørgsmål, der ligger i min venlige kritik: Har vi reageret tilstrækkelig kraftigt? Tager vi problemerne alvorligt nok?

Hanne Severinsen (V):

Jeg synes på denne fredelige dag, det er lidt irriterende, at vi nu skal til at gradbøje, hvor alvorligt vi tager situationen. Der er tale om alvorlige problemer, det synes vi alle sammen. Det dér med, at man skal manifestere sig, måske endda ligefrem gå i demonstration som politiske ledere, minder mig lidt om noget, jeg var ude for i de gamle Sovjettider i Moskva. Jeg spurgte, fordi det så ud, som om man dér kunne trænge til en miljøbevægelse, om de ikke havde nogen miljøbevægelse, og til det svarede de: Nej, vi har egentlig ikke syntes, at der var brug for at oprette en miljøbevægelse på nuværende tidspunkt.

Jeg synes ikke, den slags bevægelser er noget, partiledere skal stille sig i spidsen for. Partilederne er jo enige – i hvert tilfælde de fleste af dem – om, at vi skal gøre, hvad vi kan, for at fremmedhadet ikke breder sig. Det tror jeg alle har sagt, og det synes jeg heller ikke vi skal gradbøje, sådan at der er nogle, der er mere hellige end andre. Jeg tror, alle er enige om, at vi skal gøre, hvad vi kan for at forhindre racisme i dette land.

Gert Petersen (SF):

Jeg mener også, man kan konstatere betydelig enighed om nogle hovedpunkter, og det synes jeg er meget opmuntrende. Jeg tænker her især på enigheden om behovet for at udbygge CSCE – det bemærkede jeg også i udenrigsministerens redegørelse, og det gik igennem det, de fleste ordførere var inde på – og ligesådan enigheden om at styrke De Forenede Nationer og en tilslutning til de reformforslag, som generalsekretær Boutros-Ghali er kommet med.

Det tror jeg har betydning, fordi der i øjeblikket er en international debat om disse forslag, og det er ikke alle stater, der er lige begejstrede for dem; det er ikke alle stater, der er lige begejstrede for at styrke FN så vidtgående, som generalsekretæren foreslår. Jeg mener bestemt, det er en stor fordel, at også et land som Danmark, der i forvejen har et godt renommé i FN-sammenhæng, støtter disse forslag.

Jeg har et konkret spørgsmål til udenrigsministeren og derefter nogle bemærkninger, som ikke må opfattes som polemiske.

Det konkrete spørgsmål handler om kurderne og især kurderne i Tyrkiet. Der er også kurdere i Irak, og dér er situationen den, at der er skabt et vist selvstyre under FN's ikke særlig voldsomme beskyttelse, men dog en form for beskyttelse, tilstedeværelse af FN-mandskab. Der er skabt et vist selvstyre, man har valgt et parlament, og der er en selvstyrende regering i det nordlige Irak.

Situationen i Iran er meget slem, det ved vi alle, og vi ved, hvordan fremtrædende kurdiske demokratiske ledere, tilhængere af ikke-voldspolitik, er blevet myrdet i udlandet, helt givet af den iranske efterretningstjeneste.

Så er der situationen i Tyrkiet, som er et land, vi har nærmere forbindelse med, om jeg så må sige, end både Irak og Iran. Tyrkiet er medlem af NATO, af Europarådet og af CSCE. Jeg har set i nogle udenlandske aviser, at man anslår, at der i de sidste tre uger er blevet dræbt ca. 1.000 mennesker i de kampe, som er foregået mellem tyrkiske soldater og kurdiske soldater i grænseområdet mellem Irak og Tyrkiet.

Nu sagde jeg kurdiske soldater. Jeg ved, at den tyrkiske regering vil sige, at de er terrorister, men jeg opfatter dem som kurdiske soldater, selv om de kaldes terrorister. Jeg har ingen sympati for PKK. Jeg mener, det er forkerte metoder, de anvender, men jeg mener samti-